

Motion till riksdagen

1989/90:Sf11

av Karin Israelsson m.fl. (c)

med anledning av prop. 1989/90:52 om höjt pensionstillskott och förbättringar i de kommunala bostadstilläggen m.m.

Propositionen

I propositionen föreslås en höjning av pensionstillskotten från 48 % till 50 % av basbeloppet från den 1 januari 1990. För förtidspensionärer med dubbla pensionstillskott föreslås dessa uppgå till 100 % av basbeloppet.

Regeringens avsikt att vidta förändringar rörande reglerna om statsbidrag till de kommunala bostadstilläggen samt ändrade regler för underlagsberäkning för erhållande av kommunala bostadstillägg redovisas också.

Förslag om att beräkningen av basbeloppet enligt lagen om allmän försäkring skall ske med bortseende från de prisförändringar som följer på finansieringskravet för sänkningar av den statliga inkomstskatten framläggs också. De nya reglerna skall tillämpas första gången vid fastställande av basbeloppet för år 1991.

Basbeloppsförändringen

Regeringens förslag innebär i praktiken en fortsatt manipulering av basbeloppet, något som centerpartiet med kraft vänder sig emot. Det är inte bara pensionsförmånerna som baseras på basbeloppsförändringarna. Det finns ett mycket stort antal andra förmåner inom socialförsäkringsområdet som baseras på basbeloppet. För dessa förmånstagare utgår inte någon särskild kompensation fränsett när det gäller studiemedlen som enligt regeringen skall kompenseras i särskild ordning. Dessutom är basbeloppet grund för regler i ett antal lagar utanför den allmänna försäkringen.

Centerpartiet motsätter sig att basbeloppet manipuleras på detta sätt. Redan i dag innebär dessa särskilda kompensationsregler att basbeloppssystemet inte längre kan anses vara det mätinstrument som skall styra kompensationen till de ofta ekonomiskt svagaste grupperna i samhället. Det finns enligt vår mening inte någon tillförlitlighet i dessa beräkningar om regeringen gång på gång förändrar dem med andra utgångspunkter än de ursprungligen avsedda.

Regeringens förslag synes föregripa ställningstagandet till pensionärernas beskattning fr. o.m. 1991. Vi avstyrker därför propositionens förslag.

Centerpartiet yrkar bifall till förslaget om höjning av pensionstillskotten. I och med att endast pensionstillskottet och inte folkpensionen föreslås höjda, kompenseras dock inte de s.k. undantagandepensionärerna för de fördyrade levnadsomkostnader som blir fallet genom skatteomläggningen. Undantagandepensionärernas ekonomiska situation försämrats följaktligen genom skattereformen.

Centerpartiet kräver därför att dessa pensionärs ekonomiska situation jämföras med övriga pensionärs. Vi anser sålunda att de från den 1 januari 1990 skall erhålla pensionstillskott efter samma principer som andra folkpensionärer.

Som vi tidigare framhållit i olika motioner är situationen otillfredsställande för många pensionärer. Grundpensionen är för låg och marginalskatteeffekterna är i många fall orimligt höga. Skattesystemet för pensionärerna är dessutom alltför komplicerat och byråkratiskt.

Det förslag vi arbetat fram löser på ett enkelt och smidigt sätt en stor del av problemen. Vårt förslag går ut på att höja grundpensionen för *alla* pensionärer och att samordna de olika förmånerna. Syftet med förslaget är dels att garantera alla pensionärer en rejäl grundtrygghet, dels att finna former som gör skattesystemet smidigare för envar att sätta sig in i och för myndigheterna att administrera.

Principen för vårt reformförslag är att folkpensionen, pensionstillskotten, de särskilda skattereglerna, det kommunala bostadstillägget (KBT) samt delar av ATP förs samman till en pensionsform – en grundpension. Vi förordar att alla pensionärer tillförsäkras en grundtrygghet inom ATP-systemet motsvarande ca 85 000 kr. i 1989 års penningvärde. Pensionärens inkomster skall beskattas enligt samma regler som övriga inkomsttagares. Förmånerna i folkpensionen och tillägspensionen samordnas. Hela grundpensionen skall betalas via ATP-systemet. En inkomstrelaterad pension kommer att utgå ovanpå grundpensionen på samma sätt som nuvarande ATP. Enligt vårt förslag utgår grundpensionen lika för alla. Makar får därmed var för sig samma pension som ensamstående pensionärer. Den diskriminering av de pensionärer som avstod från ATP, undantagandepensionärerna, upphör. Klyftan mellan olika pensionärsgrupper minskar i och med att alla pensionärer skall ges samma grundtrygghet. En högre grundpension kommer att ge valfrihet för pensionärerna. Vårt förslag med särskilda skatteregler och avskaffandet av pensionstillskott och KBT leder till minskad byråkrati och kontroll. Dessutom får pensionärerna inte högre margineffekter än andra pensionärer.

Vi finner det slutligen synnerligen angeläget att, genom vårt förslag, pensionärernas skattefrågor löses i samband med den aviserade skattereformen.

Kommunalt bostadstillägg (KBT)

I propositionen föreslås viss ändring av KBT-reglerna. I och med att KBT påverkas av inkomst och förmögenhet bidrar det till höga margineffekter för pensionärerna och därmed motverkas deras vilja att öka sina inkomster. I syfte att stimulera pensionärerna att helt eller delvis kvarstå i arbetslivet

beslöt riksdagen hösten 1988 på regeringens förslag att inkomst av anställning inte längre skulle påverka KBT. Däremot avvisades centerpartiets krav på att även inkomst av jordbruk och rörelse skulle undantas från att påverka KBT.

Mot. 1989/90
Sf11

Vi återkommer nu med detta krav. Enligt vår mening bör nämligen även pensionärer som är småföretagare stimuleras att i viss utsträckning fortsätta sin verksamhet efter uppnådd pensionsålder. Många pensionärer önskar fortsätta en yrkesbana i egen regi eller ta itu med nya uppgifter. Ur skattesynpunkt blir de då egenföretagare.

Riksdagen bör enligt vår mening fatta beslut om ändring av lagen (1962:392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension 5 § enligt det förslag till lagändring som framfördes i den till betänkandet 1988/89:SkU4 fogade reservationen 14. Denna lagändring bör träda i kraft den 1 juli 1990.

Hemställan

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

1. att riksdagen beslutar avslå proposition 1989/90:52 såvitt avser förslag om ändrade regler för fastställande av basbeloppet,
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om en avsevärd höjd grundpension i enlighet med vad som i motionen anförts,
3. att riksdagen beslutar att särbehandlingen av undantagandepensionärerna upphör fr.o.m. den 1 januari 1990,
4. att riksdagen beslutar att folkpensionärernas kommunala bostadstillägg fr.o.m. den 1 juli 1990 ej skall påverkas av inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse.

Stockholm den 28 november 1989

Karin Israelsson (c)

Ulla Tillander (c)

Göran Engström (c)

Marianne Jönsson (c)

Martin Olsson (c)

Rosa Östh (c)

Roland Larsson (c)

Kersti Johansson (c)

Rune Backlund (c)